

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

SINDICATURA DE COMPTES

10122

Resolució del síndic major de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, de 10 d'octubre de 2019, per la qual es publica el resultat de la fiscalització de l'Informe 158/2018 sobre els acords i les resolucions contraris a les objeccions que la Intervenció local ha formulat de l'exercici 2016

Fets

1. Dia 21 de desembre de 2018, el Consell de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears va acordar aprovar l'Informe 158/2018 sobre els acords i les resolucions contraris a les objeccions que la Intervenció local ha formulat de l'exercici 2016.
2. Dia 2 d'octubre de 2019, el president del Parlament de les Illes Balears va comunicar que s'havia dut a terme el darrer tràmit parlamentari referent al dit Informe, que va tenir lloc amb la presentació i el debat de l'Informe a la sessió de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts de dia 24 de febrer de 2019.

Fonaments de dret

1. L'article 12.3 de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, regula els informes o les memòries de fiscalització i en disposa la tramesa al Parlament, als subjectes fiscalitzats i al Tribunal de Comptes, i també la seva publicació en el BOIB després del darrer tràmit parlamentari.
2. L'article 32.1 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes estableix que aquesta institució ha de publicar el resultat de la fiscalització en el BOIB, un cop rebuda la comunicació expressa que s'ha dut a terme el darrer tràmit parlamentari.

Per tot això, i d'acord amb el que disposen l'esmentada Llei 4/2004 i el Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears,

Resolc

Publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* el resultat de la fiscalització i les recomanacions de l'Informe 158/2018 sobre els acords i les resolucions contraris a les objeccions que la Intervenció local ha formulat de l'exercici 2016, que s'adjunta com a annex.

Palma, 10 d'octubre de 2019

El síndic major,
Joan Rosselló Villalonga

ANNEX

INFORME 158/2018 SOBRE ELS ACORDS I LES RESOLUCIONS CONTRARIS A LES OBJECCIONS QUE LA INTERVENCIÓ LOCAL HA FORMULAT DE L'EXERCICI 2016

I. INTRODUCCIÓ

1. PRESENTACIÓ

De conformitat amb el que estableix l'article 82 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i els articles 1 i 2.1.b de la Llei 4/2004, de 2 d'abril, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears (LSCIB), correspon a aquest organisme la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable de les entitats locals de les Illes Balears sense perjudici de les competències que, en relació amb tot el territori de l'Estat, corresponen al Tribunal de Comptes.

D'acord amb l'article 6 de l'esmentada Llei, la Sindicatura de Comptes ha de coordinar la seva activitat amb la del Tribunal de Comptes. Així, aquesta fiscalització s'ha realitzat coordinadament amb el Tribunal de Comptes i la resta d'òrgans de control extern autonòmics.

L'article 12 de l'esmentada Llei 4/2004 especifica que el resultat de la fiscalització s'ha d'exposar mitjançant informes o memòries, que s'han d'elevat al Parlament i publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, i fa referència al seu contingut fonamental.

La Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local, va modificar, entre d'altres, l'article 218 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL) i va establir l'obligació per als òrgans d'Intervenció de les entitats locals de trametre al Tribunal de Comptes els acords i les resolucions contraris a les objeccions formulades pels interventors locals, així com un resum de les principals anomalies detectades en matèria d'ingressos. Amb aquesta finalitat, i d'acord amb les competències reconegudes en la Llei 4/2004, l'ISCIB emet l'Informe sobre els acords i les resolucions contraris a les objeccions que ha formulat la Intervenció local de l'exercici 2016, d'acord amb les directrius tècniques que per a aquest Informe va aprovar el Consell de l'ISCIB el 28 de febrer de 2018.

D'acord amb l'article 27 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes, es tracta d'un informe de caràcter específic, sobre l'exercici del control intern que han realitzat els òrgans de la Intervenció de les entitats locals durant l'exercici 2016 (article 27.3 del Reglament de règim interior de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears). En concret, és una revisió limitada dels sistemes de control intern implantats i del resultat del seu exercici en la modalitat de funció interventora a partir de l'anàlisi dels acords contraris a objeccions, dels expedients acordats amb ommissió de fiscalització prèvia i de les anomalies en matèria d'ingressos que els òrgans de la Intervenció de les entitats locals han hagut de trametre en compliment de l'article 218.3 del TRLRHL i de la Resolució de 10 de juliol de 2015, de la Presidència del Tribunal de Comptes, per la qual es publica l'Acord del Ple de 30 de juny de 2015, pel qual s'aprova la Instrucció que regula la remissió telemàtica d'informació sobre acords i resolucions de les entitats locals contraris a objeccions formulades per interventors locals i anomalies detectades en matèria d'ingressos, així com sobre acords adoptats amb ommissió del tràmit de fiscalització prèvia.

La iniciativa de la fiscalització correspon a la mateixa Sindicatura de Comptes, segons el que estableixen els articles 10 i 16 de l'LSCIB, i ha estat inclosa en el Programa d'actuacions per a l'any 2018, aprovat el 20 de desembre de 2017.

Un control intern efectiu és clau perquè una entitat pugui assolir els seus objectius i ho faci de forma eficient, eficaç i econòmica, amb el compliment de la legalitat vigent.

Els treballs de fiscalització s'han dut a terme a les dependències de la Sindicatura de Comptes i la data de finalització dels treballs de camp ha estat el mes d'octubre de 2018.

2. OBJECTIUS

Els objectius generals de la fiscalització són els següents:

- Verificar el compliment de l'obligació de trametre la informació sobre els acords contraris a les objeccions formulades per la Intervenció local, els expedients amb ommissió de fiscalització prèvia i les principals anomalies d'ingressos de les entitats locals de l'àmbit territorial respectiu.
- Determinar les situacions i les causes concretes que varen donar lloc als acords contraris a les objeccions que ha formulat la Intervenció local, a expedients amb ommissió de fiscalització prèvia i a les principals anomalies d'ingressos.
- Respecte a les entitats locals de la mostra i com a resultat de la revisió de la informació tramesa pels òrgans interventors, identificar les àrees de risc més gran en la gestió.
- Exposar i analitzar els àmbits en els quals sigui més significativa la manca d'homogeneïtat en els criteris i els procediments aplicats pels òrgans interventors en l'exercici de la seva funció i en la tramesa d'informació al Tribunal de Comptes.

3. NORMES D'AUDITORIA APLICADES

La fiscalització s'ha dut a terme de conformitat amb les Normes internacionals d'auditoria del sector públic «ISSAI-ES 100 Principis fonamentals de la fiscalització del sector públic», «ISSAI-ES 400 Principis fonamentals de la fiscalització de compliment» i «ISSAI-ES 4000 Norma per a les auditories de compliment», assumides per la Sindicatura mitjançant l'Acord del Consell d'11 de juliol i el de 18 de desembre de 2014.

D'altra banda, els criteris i les tècniques que s'han aplicat a la fiscalització són els generalment acceptats en la realització de treballs d'auditoria d'entitats públiques, i especialment els principis i les normes d'auditoria elaborats per la Intervenció General de l'Estat, la Comissió de Coordinació dels Òrgans Públics de Control Extern de l'Estat Espanyol, i també, supletòriament, les Normes tècniques d'auditoria de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes.

Finalment, s'ha tingut en compte la guia pràctica de fiscalització dels òrgans de control extern «GPF-OCEX 4001: Les fiscalitzacions de compliment de legalitat i models d'informes».

4. ÀMBIT SUBJECTIU

L'àmbit subjectiu de la fiscalització està constituït per les entitats locals de les Illes Balears sotmeses a control intern sota la modalitat de fiscalització prèvia d'acord amb l'art. 218.3 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, és a dir, consells insulars, ajuntaments, mancomunitats i entitats locals menors.

A continuació, es mostra un quadre resum amb l'àmbit subjectiu de l'Informe:

ÀMBIT SUBJECTIU DE L'INFORME					
Entitats	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Illes Balears
Consells insulars	1	1	1	1	4
Ajuntaments	53	8	5		66
Entitat local menor	1				1
Mancomunitats	4		1		5
TOTAL	59	9	7	1	76

El Consell Insular de Formentera, constituït el 2007, té una dualitat competencial, atès que també és l'ajuntament del municipi, tot i això en aquest Informe apareix únicament com a consell insular i no s'hi inclou com a ajuntament. Per això, dins l'àmbit subjectiu de l'Informe hi ha 66 ajuntaments, tot i que a les Illes Balears hi ha 67 municipis.

La Mancomunitat de la Zona Nord de Mallorca, que estava inactiva, es va dissoldre durant l'exercici 2016, per aquest motiu no s'ha inclòs en l'àmbit subjectiu d'aquest Informe. Tot i això, aquesta Mancomunitat va trametre un certificat negatiu d'acords contraris a objeccions formulats, d'expedients amb omisió de fiscalització prèvia i d'anomalies en matèria d'ingressos.

En l'annex I consta el detall de les entitats locals de l'àmbit subjectiu de l'Informe.

Quant la part específica de la fiscalització, la mostra d'entitats locals està formada, d'acord amb els criteris establerts pel Tribunal de Comptes, pels consells insulars i els ajuntaments de municipis amb població superior a 25.000 habitants.

Així, les entitats locals que integren la mostra respecte de la part específica de la fiscalització són 15: els quatre consells insulars i els onze municipis que, a 1 de gener de 2016, àmbit temporal de la fiscalització, tenien una població superior a 25.000 habitants segons les dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). La població d'aquests onze municipis més la del Consell Insular de Formentera, que també és l'ajuntament del municipi, representen el 70,0 % del total de la població de les Illes Balears a 31 de desembre de 2016.

Els dotze municipis esmentats són els següents:

REP 2016. ÀMBIT SUBJECTIU. MUNICIPIS DE MÉS DE 25.000 HABITANTS I FORMENTERA		
Municipi	Població	% / Total
Palma	402.949	36,4%
Calvià	49.580	4,5%
Eivissa	49.549	4,5%
Manacor	40.279	3,6%

REP 2016. ÀMBIT SUBJECTIU. MUNICIPIS DE MÉS DE 25.000 HABITANTS I FORMENTERA		
Santa Eulària des Riu	36.119	3,3%
Marratxí	36.001	3,3%
Llucmajor	35.057	3,2%
Inca	30.944	2,8%
Ciutadella de Menorca	28.641	2,6%
Maó	28.099	2,5%
Sant Josep de sa Talaia	25.849	2,3%
Consell Insular de Formentera	12.124	1,1%
Població dels municipis de la mostra	775.191	70,0%
TOTAL DE POBLACIÓ DE LES ILLES BALEARS	1.107.220	

5. ÀMBIT OBJECTIU

L'àmbit objectiu general està constituït pels sistemes de control implantats per les entitats locals i, en particular, pels tres aspectes de la funció interventora següents: acords contraris a objeccions, expedients acordats amb omissió de fiscalització prèvia i anomalies en matèria d'ingressos. Aquests tres aspectes són aquells sobre els quals els òrgans interventors de les entitats locals han de trametre la informació, en compliment de l'art. 218.3 del TRLRHL i de la Resolució de 10 de juliol de 2015, de la Presidència del Tribunal de Comptes, per la qual es publica l'Acord del Ple de 30 de juny de 2015, pel qual s'aprova la Instrucció que regula la remissió telemàtica d'informació sobre acords i resolucions de les entitats locals contraris a objeccions formulades per interventors locals i anomalies detectades en matèria d'ingressos, així com sobre acords adoptats amb omissió del tràmit de fiscalització prèvia.

No és objectiu d'aquest informe analitzar les discrepàncies entre la informació que han tramès els òrgans interventors de les entitats locals, que consta en la Plataforma de rendició de comptes i en el qüestionari tramès, i la informació obtinguda com a conseqüència d'altres treballs de fiscalització realitzats sobre les mateixes entitats locals de l'àmbit subjectiu.

Quant a la part específica de la fiscalització, l'àmbit objectiu són els acords contraris a objeccions i els expedients amb omissió de fiscalització prèvia per un import superior a 50.000,00 euros, i les principals anomalies en matèria d'ingressos.

6. ÀMBIT TEMPORAL

L'àmbit temporal de la fiscalització s'estén a la informació corresponent a l'exercici 2016, que consta en la Plataforma de rendició de comptes el 31 de desembre de 2017, sense perjudici d'anàlisis i comprovacions relatives a exercicis anteriors o posteriors que es considerin necessaris.

7. ABAST DEL TREBALL I LIMITACIONS

L'Informe s'ha elaborat amb les dades que han tramès les entitats locals mitjançant la Plataforma de rendició telemàtica de comptes, desenvolupada en el marc del conveni subscrit entre el Tribunal de Comptes i diversos òrgans de control extern d'àmbit autonòmic.

Les principals limitacions al treball realitzat són les següents:

- La falta de tramesa de la informació per part dels òrgans interventors d'algunes entitats locals o la seva tramesa incompleta, atès que no tots els òrgans interventors han complert l'obligació de trametre la informació sobre els acords contraris a objeccions abans de la data límit prevista per elaborar aquest Informe, 31 de desembre de 2017 (consells insulars d'Eivissa, Mallorca i Menorca; ajuntaments de Binissalem, Estellencs, Mancor de la Vall i Sineu, i mancomunitats des Raiguer i de Tramuntana). En alguns casos, no s'han presentat tots els fitxers exigits, cosa que ha donat lloc a la reclamació corresponent per part de la Sindicatura.
- La falta de tramesa del qüestionari sobre la funció interventora degudament emplenat de quinze entitats locals (consells insulars d'Eivissa, Formentera i Menorca; ajuntaments de Banyalbufar, Binissalem, Escorca, Esporles, Maria de la Salut, es Migjorn Gran, Pollença, Puigpunyent, Santa Eugènia, i les mancomunitats des Raiguer, Serveis Públics Insulars d'Eivissa i Tramuntana), que representen el 19,7 % del total d'entitats de l'àmbit subjectiu de l'Informe.
- La classificació, en alguns casos, errònia a la Plataforma de rendició telemàtica de comptes de la informació relativa als expedients amb omissió de fiscalització prèvia com a acords contraris a objeccions, i la incoherència entre afirmacions fetes al qüestionari i als formularis de la Plataforma.

8. METODOLOGIA

Els procediments que s'han aplicat, per a la consecució dels objectius de la fiscalització i en relació amb cadascuna de les àrees principals sobre les quals s'han realitzat les actuacions, són els següents:

1. En relació amb el primer objectiu, s'han realitzat les actuacions següents:

- Una anàlisi en termes absoluts i relatius sobre el compliment de la remissió de la informació per illes, per tipus d'entitat i per població en el cas dels ajuntaments.
- Un examen de l'evolució temporal del grau de compliment entre 2015 i 2016.

2. En relació amb el segon objectiu, s'han realitzat les actuacions següents:

Sobre els acords contraris a objeccions que ha formulat l'òrgan interventor i expedients amb omissió de fiscalització prèvia, s'ha analitzat el següent:

- Una visió general del conjunt de la informació rebuda: s'han analitzat el nombre i l'import dels acords (per tipus d'entitat, per illes, per grandària de les entitats i per tipus d'òrgans, entre d'altres); les deficiències i les irregularitats segons la modalitat de despesa i del tipus de despesa, així com la motivació de les objeccions dels òrgans interventors.
- Una visió específica de la informació rebuda en relació amb les entitats de la mostra. S'han examinat els informes de fiscalització prèvia, els acords dels òrgans de govern les entitats locals i, quan ha estat pertinent, les memòries justificatives dels òrgans gestors de les entitats que formen part de la mostra específica, dels quals han resultat els tipus de tràmits o procediments que han donat lloc a la interposició d'objeccions.
- Una visió específica de la informació rebuda dels òrgans interventors de les entitats locals de la mostra respecte als expedients amb omissió de fiscalització prèvia.

Sobre les principals anomalies d'ingressos, s'ha dut a terme l'anàlisi següent:

- Quantitativa per tipus d'ingressos, classificació econòmica i fase de l'execució del pressupost d'ingressos.
- Qualitativa de les propostes d'esmena i/o millora dels òrgans interventors, en funció de la tipologia de les incidències.

3. En relació amb el tercer objectiu, s'han realitzat les actuacions següents:

- De l'anàlisi dels resultats dels treballs en compliment dels objectius 2 i 4, s'han identificat les principals àrees de risc, s'han determinat els tipus de negocis i operacions en els quals tendeixen a produir-se acords contraris a objeccions i tramitació d'expedients amb omissió de fiscalització prèvia, les causes i les circumstàncies que donen lloc a la seva existència, així com les irregularitats advertides amb més freqüència.

4. En relació amb el quart objectiu, s'han realitzat les actuacions següents:

- Un examen d'aquests aspectes:
 - Entorn de control: forma d'ocupació del lloc de treball d'interventor de l'entitat local, quantificació dels recursos adreçats als òrgans interventors, existència i característiques de l'abast de la fiscalització limitada prèvia, del control financer i d'eficàcia, i del nivell de procedimentació establert a les entitats locals.
 - Activitats de control: característiques de les actuacions de control financer realitzades, existència d'informes desfavorables de l'òrgan interventor en matèria de gestió pressupostària (aprovació del pressupost general i la seva liquidació, així com en les seves modificacions) i d'estabilitat pressupostària.
- S'ha analitzat l'abast del control intern dut a terme a les entitats locals de la mostra (el règim de control intern, l'abast de la fiscalització limitada prèvia o dels requisits bàsics i la dotació del seu personal, entre altres possibles causes de la inexistència d'acords contraris a objeccions) i de l'eventual heterogeneïtat en els aspectes objecte de comprovació.
- S'han identificat els possibles casos d'heterogeneïtat en les entitats de la mostra en relació amb la tramitació dels acords contraris a l'informe de l'òrgan interventor o dels expedients tramitats amb omissió de fiscalització prèvia, tant pel que fa a l'actuació i els criteris dels òrgans interventors com dels òrgans que adopten els acords.

9. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb l'article 30.c del Reglament de la Sindicatura, un cop aprovat provisionalment l'Informe, es va trametre a les entitats locals de l'àmbit subjectiu, perquè hi poguessin formular les al·legacions i presentar els documents que considerassin adients.

Només ha presentat al·legacions l'Ajuntament de Palma i consten com a annex d'aquest Informe.

Les al·legacions han estat analitzades i avaluades, i s'ha suprimit o modificat el text de l'Informe quan la Sindicatura n'ha acceptat el contingut. Quan no s'ha alterat l'Informe ni s'ha emès opinió sobre el contingut de les al·legacions, és que aquestes o són explicacions que confirmen els fets i les valoracions exposats, o no s'han justificat de forma adequada els criteris o les afirmacions mantinguts en l'al·legació, o es tracta de supòsits en què es manifesta la voluntat d'esmenar la deficiència en el futur.

II. CONCLUSIONS

Les principals conclusions d'aquest Informe són les següents:

Respecte al compliment de l'obligació d'informar

1. Un 88,2 % dels òrgans interventors de les entitats locals de l'àmbit subjectiu de l'Informe va complir, abans del 31 de desembre de 2017, l'obligació de trametre la informació corresponent a l'exercici 2016 establerta en l'art. 218.3 del TRLRHL. No obstant això, els òrgans interventors que varen complir en termini aquesta obligació només són el 48,7 %.
2. Els òrgans interventors que, a 31 de desembre de 2017, no havien tramès la informació corresponent a l'exercici 2016 establerta en l'art. 218.3 del TRLRHL corresponen a les entitats locals següents: els consells insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa; els ajuntaments de Binissalem, Estellencs, Mancor de la Vall i Sineu, i les mancomunitats es Raiguer i Tramuntana.
3. Dels òrgans interventors de les entitats locals que varen trametre la informació de l'exercici 2016, un 53,7 % va presentar un certificat negatiu d'acords contraris a objeccions, d'expedients amb omissió de fiscalització prèvia i d'anomalies en matèria d'ingressos, dels quals destaquen el consell insular que ha tramès la informació i cinc ajuntaments de més de 25.000 habitants.

Respecte a l'entorn de control

4. Els sistemes de control intern de les entitats presenten debilitats significatives i, així, respecte al seu entorn de control, segons els qüestionaris tramesos, un 49,2 % no disposa d'una persona que ocupi el lloc de la Intervenció que tingui habilitació de caràcter nacional, i només dues entitats locals disposen de procediments per a quatre de les actuacions de control importants de la funció interventora, com són: la fiscalització prèvia, la tramitació dels expedients amb objeccions, la tramitació d'expedients amb omissió de fiscalització prèvia i la tramitació d'expedients de reconeixement extrajudicial de crèdit.
5. El personal de les unitats d'Intervenció de les entitats locals de l'àmbit subjectiu de l'Informe ha de controlar, de mitjana, 9.027 milers d'euros de pressupost inicial a l'exercici 2016. Aquesta ràtio, que mesura el nivell de recursos humans destinats al control intern, varia significativament entre les diferents entitats locals, així a l'Ajuntament de Palma aquesta ràtio és de 93.297 milers d'euros, més de deu vegades superior a la mitjana.
6. Malgrat un mateix marc legal i un repartiment competencial homogeni, hi ha una dispersió significativa entre els complements específics retribuïts als interventors d'ajuntaments, i així l'import més alt és cinquanta vegades superior a l'import més baix. Tampoc no hi ha una relació clara amb l'import del pressupost i, així, destaquen l'Ajuntament de Palma, que retribueix el cinquè complement específic per import, i l'Ajuntament Maó, que retribueix el cinquè més baix, quan el seu pressupost és el sisè més alt per import. Destaca, amb diferència, el Consell Insular de Mallorca amb els complements específics més alts.
7. El Consell Insular de Formentera i la majoria d'ajuntaments circumscriuen el règim de control intern a l'exercici de fiscalització prèvia, sense establir un control posterior, excepte 14 ajuntaments.

Respecte a l'avaluació de riscos

8. El 69,5 % de les entitats no fixa objectius de control relatius a les seves operacions, a la informació i al compliment, ni tampoc no realitza una avaluació dels riscos associats.
9. El 87,1 % de les entitats va assenyalar com a major factor risc per a les entitats locals els de caire organitzatiu; en concret, destaquen la manca de personal, la inexistència de procediments i la poca qualificació del personal.

Respecte a les activitats de control

10. El Consell Insular de Formentera i trenta-un ajuntaments presenten, de l'exercici 2016, certificats negatius de l'existència d'acords contraris a objeccions, d'expedients amb omissió de fiscalització prèvia i d'anomalies d'ingressos. Aquest fet pot obeir a una gestió econòmica financera i pressupostària escrupolosament legal d'acord amb el criteri de la Intervenció, a una gestió amb objeccions, però que totes són esmenades pels òrgans de govern de l'entitat local, o a la manca d'un sistema de control intern efectiu durant aquest exercici.

11. Els òrgans de govern dels ajuntaments són els que adopten més resolucions amb l'informe desfavorable de l'òrgan interventor, i d'aquests destaquen els ajuntaments del tram de població entre 5.000 i 20.000 habitants. Els òrgans d'Intervenció de les mancomunitats i de l'entitat local menor no informen de cap acord i, en general, són els dels ajuntaments de Mallorca els que més objeccions presenten.

12. La majoria d'acords adoptats en contra d'una objecció de l'òrgan interventor, durant l'exercici 2016, són relatius a expedients de contractació, tant per nombre (71,0 %) com per import (71,1 %), i la seva motivació és l'omissió en l'expedient de requisits o tràmits essencials. El cas més repetit a la mostra analitzada és la prestació d'un servei per part d'un tercer amb un contracte finalitzat o subjecte a pròrrogues extraordinàries.

13. L'omissió de fiscalització prèvia es produeix únicament en els ajuntaments i, especialment, en l'Ajuntament de Palma i en els del tram de població entre 5.000 i 20.000 habitants. Les mancomunitats i l'entitat local menor no informen de cap cas d'omissió de fiscalització prèvia.

14. La majoria d'expedients amb ommissió de fiscalització prèvia correspon a expedients de contractació, 88,1 % dels expedients, encara que per import destaquen els corresponents a despeses de personal, 72,3 % de l'import total, i entre els seus motius sobresurt, per nombre, l'absència de fiscalització. El cas més reiterat en la mostra analitzada és el d'omissió en l'expedient de requisits o tràmits essencials.

15. Els controls financers permeten assolir objectius operatius, informatius i de compliment respecte al control intern. Destaca que només el 4,5 % de les entitats locals a l'exercici 2016 afirmen que han realitzat controls financers, d'acord amb el disposat en l'art. 220 del TRLRHL. Un 14,1 % de les entitats locals afirma en el qüestionari que no revisa mai la nòmina o, si ho fa, aquesta revisió és amb una periodicitat superior a l'any.

16. Els controls d'eficàcia, a fi de revisar el compliment dels objectius, el cost de funcionament i el rendiment de serveis i inversions, només els estableix un 7,1 % de les entitats locals de l'àmbit subjectiu de l'Informe.

Respecte a supervisió i seguiment

17. La percepció de control dels òrgans interventors sobre el pressupost d'un exercici és d'un 81,9 % de mitjana i del 81,6 % en un període de tres exercicis consecutius. No obstant això, vistes les debilitats generalitzades dels sistemes de control intern de les entitats locals de l'àmbit subjectiu de l'Informe respecte al seu abast, el nivell de procediment i la dotació de recursos humans i materials, es fa evident que no hi ha una percepció clara de què és el control intern i quins són els seus objectius.

III. RECOMANACIONS

Respecte al sistema de control intern

1. Concebre el control intern com un procés integral, sistemàtic i dinàmic, en el qual participen els òrgans de govern, la direcció i la resta del personal de l'entitat local, dissenyat per proporcionar una seguretat raonable de la consecució dels objectius, els quals no només són de compliment, sinó també operatius o d'execució i d'informació.

2. Dissenyar i implantar sistemes de control intern d'acord amb la definició del Committee of Sponsoring Organizations (COSO), que constin dels cinc components interrelacionats: entorn de control, avaluació de riscos, activitat de control, informació i comunicació, i supervisió i seguiment.

3. Establir el complement específic del lloc de treball d'interventor o de secretari-interventor d'acord amb la responsabilitat i la dificultat tècnica de l'entitat local que ha de controlar, segons l'import del pressupost i la complexitat organitzativa i operativa.

Respecte a l'entorn de control

4. Establir procediments documentats i normalitzats per a les tasques de la funció interventora, del control financer i del control d'eficàcia.

5. Incrementar els recursos humans i materials destinats a tasques de control intern, especialment pel que fa a l'Ajuntament de Palma.

Respecte a l'avaluació de riscos

6. Identificar, avaluar i documentar els riscos que posin en perill l'assoliment dels objectius de l'entitat local, a fi de dissenyar un sistema de control efectiu que proporcioni una seguretat raonable de la consecució d'aquests objectius.

Respecte a les activitats de control

7. Implantar la fiscalització prèvia limitada, que s'ha complementar amb controls posteriors en els termes prevists en l'article 219 del TRLRHL, atesos els recursos humans limitats i l'abast de la funció interventora.

8. Recórrer als controls financers i d'eficàcia i, si escau, incrementar-ne la freqüència i l'abast, a fi de poder assolir tots els objectius de control intern, atès que la fiscalització prèvia no resulta suficient.

Respecte a la informació i la comunicació

9. Informar adequadament del resultat de les actuacions de control realitzades, especialment en els casos en què hi ha una omissió de fiscalització prèvia.

Respecte a la supervisió i el seguiment

10. Assegurar, amb mitjans propis o externs, el control efectiu, com a mínim, del vuitanta per cent del pressupost general consolidat de l'exercici, mitjançant l'aplicació de les modalitats de funció interventora i control financer i, en el transcurs de tres exercicis consecutius i sobre la base d'una anàlisi prèvia de riscos, haver assolit el cent per cent d'aquest pressupost.

